

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Zgierzu

Rok szkolny

2024/2025

1. Podstawa prawna programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Zgierzu kieruje się celami i zadaniami zawartymi w następujących dokumentach:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 października 1989 roku
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2021 poz. 1082)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 1458)
8. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119)
9. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2010 nr 125 poz. 842)
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 nr 111 poz.535, Dz.U. 2020 poz.685)
11. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 1996 nr 10

poz.55, Dz.U. 2021 poz. 276)

12. Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 roku (Dz.U. 2019 poz. 2215)
13. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. 2020 poz. 1876)
14. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (Dz.U. 2017 poz. 773)
15. Ustawa z dnia 25.08.2006 o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. 2017 poz. 60)
16. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Zgierzu.

2. Misja Szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Zgierzu jest publiczną szkołą artystyczną, która kształci dzieci i młodzież uzdolnioną artystycznie, a jej działalność przyczynia się do krzewienia kultury muzycznej w środowisku łódzkim oraz regionie.

Misja Szkoły, wynikająca z profilu placówki, oparta jest na wizerunku jej absolwenta, na który składa się praca zarówno o charakterze dydaktycznym, jak i wychowawczym.

Zadaniem Szkoły jest przede wszystkim wspieranie rozwoju osobowości ucznia.

Sfera tego oddziaływania obejmuje dwa podstawowe poziomy:

- dydaktyczny (kształtowanie wiedzy oraz umiejętności, będących podstawą rozwoju intelektualnego),
- wychowawczy (kształtowanie postaw i budowanie świata wartości, będących podstawą rozwoju moralnego, emocjonalnego, społecznego oraz estetycznego).

Nadrzędnymi celami kształcenia i wychowania są:

- wyposażenie ucznia w taką wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu dalszy rozwój muzyczny;
- wszechstronne rozwijanie osobowości ucznia w oparciu o wartości moralne i estetyczne (takie jak dobro, prawda, piękno) jako

przygotowanie do aktywnego i twórczego życia w otaczającym go świecie;

- rozwijanie wrażliwości artystycznej ucznia i kształtowanie świadomego odbiorcy kultury;
- rozwijanie umiejętności współpracy traktowanej jako umiejętność kluczowa w dorosłym życiu.

3. Uwagi wstępne

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (Ustawa Prawo Oświatowe art. 1 pkt 3).

Tworzeniu Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego towarzyszyło przekonanie, że:

- Profilaktyka jest ochroną człowieka przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.
- Szkoła jest miejscem realizacji profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka.
- Profilaktyka pierwszorzędowa (wczesna, uprzedzająca) to działania mające na celu promocję zdrowia oraz zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcyjnymi. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Profilaktyka pierwszorzędowa jest wspólnym obszarem dla wychowania i profilaktyki – wzbogaca konstruktywne działania wychowawcze o treści profilaktycznej.
- Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju.
- Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny obejmuje działania podejmowane w trakcie realizacji programów nauczania, gdy realizowane są ogólne zadania szkoły, a także działania specyficzne dla profilaktyki.

4. Struktura Programu

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest jednocześnie skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców. Oparty jest o diagnozę; jest otwarty, monitorowany i podlegający ewaluacji.

Program obejmuje działania zmierzające do eliminowania czynników ryzyka i wzmacniania czynników chroniących.

Podstawę niniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego stanowią następujące założenia:

- Zadaniem szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia - zakres oddziaływań wychowawczych obejmuje zatem: rozwój poznawczy, emocjonalny, moralny i społeczny ucznia, jego wychowanie estetyczne oraz zdrowotne i ekologiczne;
- Skuteczność programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w dużej mierze zależy od form jego realizacji - uczeń powinien mieć prawo do współtworzenia takich metod, które zwiększą efektywność oddziaływań wychowawczych;
- W przypadku uczniów, których problemy i potrzeby edukacyjno-rozwojowe potwierdzone są diagnozą zawartą w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej, wszyscy nauczyciele uczący danego ucznia zobowiązani są do opracowania indywidualnych dostosowań wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości danego ucznia;
- Szkoła nie jest jedynym kręgiem oddziaływań wychowawczych - proces wspomagania rozwoju osobowości dziecka powinien odbywać się przy współudziale środowiska dziecka, przede wszystkim - jego rodziców bądź opiekunów prawnych.
- Szkoła dba o wszechstronny rozwój osobowości ucznia w oparciu o wartości moralne i estetyczne (dobro, prawdę, sprawiedliwość, piękno) przygotowując go do aktywnego i twórczego życia;
- Szkoła czuwa nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.

5. Cele i obszary działalności wychowawczo – profilaktycznej

Głównym celem działalności wychowawczo - profilaktycznej w szkole jest prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości:

- ukierunkowanie na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata,
- ukierunkowanie na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

Główne obszary działalności wychowawczo-profilaktycznej to:

- Rozwój intelektualny uczniów;
- Rozwój emocjonalny;
- Rozwój fizyczny (bezpieczeństwo i zdrowie);
- Zapobieganie zagrożeniom: uzależnieniom, przemocy i dyskryminacji, niepowodzeniom szkolnym, itp.;
- Budowanie relacji, więzi oraz kompetencji interpersonalnych;
- Postawy: prospołeczne, patriotyczne, obywatelskie, proekologiczne;
- Rozwój artystyczny: rozwój estetyczny i uczestnictwo w kulturze;

6. Zadania wychowawczo – profilaktyczne Szkoły

Realizacja zadań wychowawczo-profilaktycznych odbywa się przez cały rok szkolny na podstawie planu pracy Szkoły oraz poszczególnych sekcji muzycznych.

<u>Obszar</u>	<u>Przykładowe cele</u>
Rozwój intelektualny uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Motywowanie do uczenia się; ✓ Kształtowanie i stymulowanie ciekawości poznawczej (np. udział w konkursach itp.); ✓ Pomoc uczniowi w poznaniu własnych predyspozycji i uzdolnień; ✓ Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
Rozwój emocjonalny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpoznawanie, wyrażanie i nazywanie własnych stanów emocjonalnych i uczuć; dostrzeganie swoich potrzeb i możliwości; ✓ Dostrzeganie pojawiających się problemów i podejmowanie odpowiednich decyzji służących ich rozwiązaniu; konstruktywne radzenie sobie z emocjami; ✓ Rozwijanie uczuć: miłości, szacunku, wdzięczności, serdeczności wobec osób bliskich; ✓ Kształtowanie własnej woli i umiejętności dokonywania wyborów; ✓ Zachęcanie do podejmowania prób samooceny oraz oceny zachowania innych osób w codziennych sytuacjach szkolnych;

<p>Rozwój fizyczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbłość o bezpieczeństwo w różnych sytuacjach życiowych (w szkole, poza nią oraz w Internecie); ✓ Zapobieganie zachowaniom ryzykownym (np. zagrażającym bezpieczeństwu) ✓ Kształtowanie postaw preferujących zdrowy styl życia; ✓ Zapoznanie z zasadami dbłości o zdrowie własne i innych; ✓ Rozwijanie dbłości o estetykę wyglądu i stroju, bez nadmiernego przywiązywania uwagi do wystawności ubioru; ✓ Radzenie sobie ze stresem (w tym: z tremą), itp.; ✓ Dbłość o swoją kondycję zdrowotną;
<p>Uczniowie z diagnozą zawartą w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opracowanie indywidualnych dostosowań, wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości danego ucznia ✓ Pomoc uczniowi w poznaniu własnych predyspozycji i uzdolnień; ✓ Wyrozumiałość i cierpliwość nauczycieli w celu osiągnięcia zamierzonych efektów; ✓ Dostrzeganie pojawiających się problemów i podejmowanie odpowiednich decyzji służących ich rozwiązaniu;

<p>Zapobieganie zagrożeniom: uzależnieniom, przemocy i dyskryminacji, niepowodzeniom szkolnym, itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, stosowania dopalaczy i innych środków psychoaktywnych; ✓ Kształtowanie i doskonalenie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, zwrócenie uwagi na korzyści i zagrożenia płynące z korzystania z komputera i Internetu; ✓ Kształtowanie świadomości różnorodności wśród ludzi; ✓ Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia ze strony osób obcych (wszelkie aspekty przemocy); ✓ Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, ✓ Podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
---	--

<p>Relacje, więzi oraz kompetencje osobiste i interpersonalne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zachęcanie do zawierania i pielęgnowania przyjaźni; ✓ Tworzenie sytuacji sprzyjających integracji rodziny ze szkołą (uczestnictwo rodzin w uroczystościach szkolnych - np. w Pikniku Szkolnym, innych spotkaniach); ✓ Podkreślanie wartości wspólnego przeżywania rodzinnych uroczystości i spędzania wolnego czasu z osobami bliskimi; ✓ Organizowanie sytuacji zachęcających do wspólnego podejmowania i realizowania różnych zadań (np. praca w Samorządzie Uczniowskim), kształtowanie umiejętności współpracy zespołowej; ✓ Promowanie lojalności i postaw koleżeńskich; ✓ Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych (np. sekty, subkultury, pandemie, izolacja, choroby cywilizacyjne, problemy demograficzne, itp) ✓ Rozwijanie u uczniów postawy akceptacji innych osób; ✓ Tworzenie okazji do wymiany poglądów, uczenie rozwiązywania konfliktów poprzez negocjacje, dochodzenia do kompromisu.
<p>Postawy: prospołeczne, patriotyczne, obywatelskie i proekologiczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie u uczniów właściwego stosunku do innych ludzi i okazywania im szacunku; ✓ Budzenie wrażliwości na problemy innych ludzi, wyrabianie odpowiedzialności za innych, zwłaszcza młodszych, słabszych lub potrzebujących pomocy; ✓ Rozwijanie empatii, bezinteresowności, umiejętności pomagania innym; ✓ Uświadamianie konieczności poszanowania cudzej własności oraz odpowiedzialności za dobro wspólne;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie właściwych zachowań na uroczystościach zabawach/imprezach szkolnych; ✓ Uczenie właściwych zachowań w miejscach publicznych; ✓ Rozwijanie poczucia przynależności narodowej i regionalnej, szacunku dla ojczyzny, więzi z rodakami, uczuć patriotycznych, poszanowania symboli narodowych i państwowych oraz dorobku kulturowego; ✓ Kształtowanie szacunku do tradycji; ✓ Uświadamianie praw człowieka;
Rozwój artystyczny: estetyczny i uczestnictwo w kulturze	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie świadomego twórcy i odbiorcy kultury i sztuki ✓ Wdrożenie do właściwego zachowania na scenie, podczas występów (zarówno w roli współtwórcy, jak i odbiorcy sztuki); ✓ Poszanowanie kultury różnych narodów i grup etnicznych; ✓ Budzenie przywiązania i szacunku do wartości kulturowych, tradycji miejscowego regionu, więzi z naszymi przodkami i ich dziedzictwem;

7. Formy realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych

W szkole nauczyciele dostosowują przekazywanie odpowiedniej wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci.

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest poprzez m.in.:

- zajęcia dydaktyczne,
- wycieczki tematyczne (np. do Filharmonii),
- popisy klasowe, przesłuchania, koncerty i inne występy,
- konkursy szkolne i pozaszkolne

- zajęcia wyrównawcze
- działalność Samorządu Uczniowskiego,
- aktywną współpracę szkoły z rodzicami,
- współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji działań wychowawczych (poradnie, fundacje, stowarzyszenia, sądy, ośrodki pomocy społecznej, policja, straż miejska),
- współpracę z instytucjami kulturalnymi.

8. Osoby odpowiedzialne za realizację

Realizacją szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego kieruje dyrektor szkoły.

Odpowiedzialni za jego realizację są:

- dyrektor oraz wicedyrektor szkoły,
- kierownicy sekcji muzycznych,
- nauczyciele,
- rodzice lub opiekunowie prawni uczniów,
- pozostali pracownicy szkoły.

9. Ewaluacja programu

Program będzie ewaluowany w oparciu o:

- Analizę dokumentacji szkolnej,
- Obserwacje i wywiady,

- Konsultacje,
- Wnioski realizatorów planów wychowawczo-profilaktycznych zawarte w sprawozdaniach kierowników sekcji.

10. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

1. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomagania uczniów szczególnie uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami powinien obejmować każdą sferę funkcjonowania uczniów, tzn. zarówno w wymiarze organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w wymiarze interwencji wynikających z doświadczania przez ucznia sytuacji trudnych oraz w wymiarze wspomagania jego rozwoju zarówno intelektualnego, poznawczego czy społecznego.

2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych jest ważna z punktu widzenia zarówno teraźniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Czynne uprawianie i uczenie się sztuki może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego i/lub innymi specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego,

w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.